

TAM TẶNG SONG NGŨ PĀḶI - VIỆT

VESAK 2550

*Sabbadānam dhammadānam jināti.
Sự bố thí Pháp vượt trên tất cả các sự bố thí.*

Thí Chủ: _____

Dâng đến: _____

Ước Nguyện: _____

Hồi hướng đến: _____

TAM TẠNG SONG NGŨ PĀḶI - VIỆT - TẬP 42

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

BUDDHAVAMSA PĀḶI

&

CARIYĀPIṬAKA PĀḶI

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

PHẬT SỬ

&

HẠNH TẠNG

PHẬT LỊCH 2550

DƯƠNG LỊCH 2006

In lần thứ nhất:
PL 2050 - DL 2006

Số Lượng 600 cuốn

ISBN

@Buddhist Cultural Centre
125 Anderson Road
Nedimala, Dehiwala - Sri Lanka

Tel: 2734256, 2728468
Fax: 2736737
Email: bcc@sri.lanka.net
Website: www.buddhistcc.com

MỤC LỤC TỔNG QUÁT

Mục Lục Tổng Quát	iii
Lời Tựa - Sinhala và Việt ngữ	v - xiv
Văn Bản của Bộ Tôn Giáo - Anh và Việt ngữ	xv - xvi
Thành Phần Nhân Sự	xvii
Lược Đồ Tam Tạng	xviii - xix
Lời Giới Thiệu	xxiii - xxvi
Các Chữ Viết Tắt	xxvii
Mẫu Tự Pāli - Sinhala	xxix - xxx
Buddhavaṃsa visayasūci - Mục Lục Phật Sử	xxxii - xxxiii
Cariyāpiṭaka visayasūci - Mục Lục Hạnh Tạng	xxxiii - xxxv
Buddhavaṃsapāli - Phật Sử	2 - 247
Cariyāpiṭaka - Hạnh Tạng	250 - 327
Phụ Chú	329 - 334
Buddhavaṃsa - Thư Mục Câu Kệ Pāli	335 - 346
Buddhavaṃsa - Thư Mục Danh Từ Riêng	347 - 351
Cariyāpiṭaka - Thư Mục Câu Kệ Pāli	353 - 358
Cariyāpiṭaka - Thư Mục Danh Từ Riêng	359 - 360
Buddhavaṃsa - Thư Mục Từ Đặc Biệt	361 - 363
Cariyāpiṭaka - Thư Mục Từ Đặc Biệt	365 - 367
Phương Danh Thí Chủ	369

--ooOoo--

*“Tathāgatappavedito dhammavinayo, bhikkhave, vivaṭo virocati,
no paṭicchanno.”*

*“Này các tỳ khưu, Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai
là bộc lộ, chói sáng, không che giấu.”*

(Aṅguttaranikāya Tikanipātapāli Kusinaravagga Paṭichannasutta,
Parivārapāli Ekuttarikanaya Tikavāra - Bộ Tăng Chi, Chương Ba
Pháp, Phẩm Kusinārā, Kinh Được Che Giấu; Luật Tập Yếu, Chương
Tăng Theo Từng Bậc, Nhóm Ba).

ප්‍රස්තාවනා

සතා සංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂයක් මනෝ ප්‍රණීධාන පුරාන නවාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂයක් වාක් ප්‍රණීධාන පුරාන සාරාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂයක් කාය වාක් ප්‍රණීධාන පුරාන සම්මා සම්බුදුවරුන් විසි හතර නමකගෙන් නියත විවරණ ලබා ක්‍රි.පූ 623 දී පමණ බුද්ධත්වයට පත්වූ බරණැස මිගදායේ දී ධර්ම වක්‍රය පැවැත් වූ තැන් පටන් පන්සාලිස් වසක් කුළ දේශනා කරන ලද ධර්මය ත්‍රිමස ධර්මය නම් වෙයි ඒ ත්‍රිමස ධර්මය ධම්ම-ධම්මඛකක- සද්ධම්ම ධම්මවිනයං බුහ්මවරියි සාන- පාවචන - ආදී නාමයනගෙන් හඳුන්වා දී ඇති මෙම සද්ධර්මයම ආනන්දය මාගේ ඇවෑමෙන් තොපගේ ශාස්තෘ වන්නේ යයි ත්‍රිමසයන් වහන්සේ විසින්ම පරිනිර්වාණයේ දී වදාරා ඇති එයින් පෙනෙන්නේ බුදුන් වදාළ ධර්මයම භික්ෂුන් ගේ මර්ගෝපදේශකයා වූ වගයි එසේ තිබියදීත් බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව සුභද්‍ර නම් භික්ෂුවගේ මතය වූයේ ත්‍රිමසයන් වහන්සේ නැති නිසා තම තමන්ට වුවමනා පරිදි භික්ෂුන්ට ජීවත්වීමට පුළුවන් බවයි සුභද්‍ර භික්ෂුව ත්‍රිමස පරිනිර්වාණය ගැන සිතා ඇත්තේ කරදරයකින් මිදුණු අවස්ථාවක් ලෙසයි සමහර විට වෙනත් මත ප්‍රකට නුවුවද තවත් භික්ෂුන් අතර මෙවැනි විනාශකාරී මති මතාන්තර පවතින්නට ඇති සර්වඥයන් වහන්සේ ජීවත් ව සිටියදීම දේවදත්ත සුනක්ඛත්තං අරිට්ඨං සාතිං ආදී භික්ෂුහු මෙවැනි මත උපදවන ලදහි

ධර්මය සම්බන්ධව ගැටලුවක් මතුවූයේ කලතුරකින් වූවද බුද්ධ ධර්මයේ පිරිසිදු බව ඒ අයුරින්ම රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයට බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව ශාසන භාරධාරී වූ මහා කාශ්‍යපට උපාලි ආදී මහරහතන් වහන්සේලාට පැහැදිලි වියි උන්වහන්සේලා බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් සිවුවන මස දෙවනදා රජගහනුවර වෙහාර පර්වත ප්‍රාන්තයේ සප්ත පර්ණි ගුහාද්වාරයෙහි අජාසත් රජු විසින් තරවන ලද මණ්ඩපයට රැස් වූ පන්සියයක් මහ රහතන් වහන්සේලාගේ සහභාගිත්වයෙන් පළමුවන ධර්ම සංගීතිය පැවැත්වූහි

ධර්ම විනයධර අනුබද්ධ මහාකාශ්‍යපට ධර්ම භාණ්ඩාගාරික ආනන්දට අග්‍ර විනයධර උපාලි ආදී සිව්පිළිසිඹියා පත් මහරහතන් වහන්සේලා විසින් පවත්වන ලද මෙම සංගායනාව සෙසු සියලු සංගායනාවන්ට පාදක වූ බවත් සමස්ත බෞද්ධ භික්ෂු සංඝයා විසින්ම පිළිගන්නා ලද බවත් අවිධිමත්වන සඳහන් වෙයි මෙම ප්‍රථම සංගායනාව කප්පියා කප්පිය සිකාපද පැනවීමත් බුද්දානු බුද්දක ශික්ෂාපද විනිශ්චයත් නිදානකොට පවත්වන ලද බැවින් පඤ්චසතික විනය සංගීතිය නමින් එය හඳුන්වයි බුද්ධ වචනය නැතිනම් ශ්‍රී සද්ධර්මය පිටක වසයෙහි බෙදුවේන ඒ ඒ පිටක එක් එක් සඛ්‍ය පරම්පරාවලට දුන්නේත් මෙම සංගායනාවේ දීයි

ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවෙන් වසර සියයක් ඉක්ම ගිය පසු කලාශෛව්‍ය රජු දවස විශාල මහනුවර වැසි වජ්ජ භික්ෂුන් විසින් විනය විරෝධී වස්තු දහයක් විනයානුකූල කිරීමට උත්සාහයක් ගත්හි මෙම දස වස්තු පිළිවෙත නීතියට පටහැනි මෙන්ම සදාචාරාත්මක නොවන බවද

ප්‍රකාශිතයහි වජ්ජ භික්ෂුන්ගේ මෙම විනය විරෝධී උත්සාහයෙන් බුද්ධ ධර්මය රැක ගැනීම සඳහා දෙවැනි සංගායනාව පැවැත්වීම්

කාකණ්ඩ ප්‍රතන යස නම් මහරහතන් වහන්සේට සබ්බකාමීට රේවතට සාල්හට බුජ්ජ සෝභිත වාසභගාමීට සුමනට සාණවාසී සම්භුත යන රහතන් වහන්සේලා සාකඡ්ඡාකර මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදී සන් සියයක් රහතන් වහන්සේලා විසින් මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදහි සතක සතක විනය සංගීති නමින් යන නමින් හඳුන්වන මෙම සංගායනාවේදී වුල්ලවග්ගයේ සංගීති බන්ධ දෙකට මුණධරාජ සුත්‍රයට සෙරිස්සක විමාන කථා උත්තරවාදට ජේතවස්තු ආදිය පික පාලියට කතු කළහි

විවිධ නිකායන් හට ගැනීමත් ඒ ඒ නිකායයන්වල අයිතිවාසිකම්ට ඉගැන්වීම්ට හා වත් පිළිවෙත් මගින් බුදු දහම කිලිටිවීමකී දුශ්ශීලයන් වැඩි වීමත් ඒ නිසාම සිල්වතුන් විනය කර්ම සිදු නොකර සිටීමකී විනයධර බහුශ්‍රැත සුපේශල භික්ෂාකාමී රහතන් වහන්සේලා ගම් දනවි අතහැර වනවාසී වීමත් යන අවස්ථා බුදුන් පිරිනිවී දෙසියපන්තිස් වසර වන විට දක්නට ලැබුනී මෙම තත්වයෙන් සම්බුද්ධ ධර්මය ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා බුද්ධ වර්ෂ දෙසිය පන්තිස් වැන්නේ දී අශෝක අධිරාජයාගේ දායකත්වයෙන් පැළලුප් නුවර දී තුන්වන සංගායනාව පැවැත්වීයී මෙම සංගායනාව පවත්වන ලද්දේ මොග්ගලී ප්‍රතක තිස්ස මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රහතුන් වහන්සේලා දාහක් සම්බන්ද වෙමින්ට අශෝකරාම යේදීයී කථා වස්තුපපකරණය මෙහිදී සංගීති විධි කථාවස්තුපපකරණය සංගායනා කර ඇත්තේ සම්මිතියට ගෝකුලික ආදී නිකායයන් විසින් වැරදි කරුණු ගෙන විග්‍රහ කරන ලද ධර්ම කරුණු නිවැරදි කොට පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගනු සඳහායී නව මසකින් නිම වූ මෙම සංගායනාව සාහස්සි ක නමින් හඳුන්වයි

උපාලි රහතන් වහන්සේගේ ශිෂ්‍ය පරම්පරාව විසින් විනය පිටකය දට ආනන්ද පරපුරෙහි දීසභාණකට සාරිපුතක පරපුරෙහි මජ්ඣිම භාණකට මහාකාශ්‍යප පරපුරෙහි සංයුතක භාණක අනුරුද්ධ පරපුරෙහි අංගුත්තර භාක ආදීන් විසින් සූත්‍ර පිට කය දට ශාරිපුත්‍ර ශිෂ්‍ය පරපුරින් අභිධර්ම පිටකයද මෙම සංගායනාව වෙත පවත්වාගෙන ආහි

භාණකයන්ගේ ප්‍රභවය

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසකට පසු මහා කාශ්‍යප මහ රහතන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රජගහනුවර දී පවත්වන ලද ප්‍රථම සංගායනාවේදී ධර්මය කියාව පිටකවලට කොටස්වලට බෙදුනි ඒ එක් එක් ධර්ම කොට්ඨාශයක් එක් එක් භික්ෂු පිරිසකට භාර කිරීම උචිත යයි මෙහි දී කල්පනා කර ඇති කට පාඩමනේ තථාගත ධර්මය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය නිසා මෙලෙස වැඩ බෙදාගැනීමේ උවමනාව ඇතිවීයී ඒ ඒ ධර්ම කොටස් භාරදෙන ලද්දේ ඒ ඒ කොටස් පිළිබඳව ප්‍රවීනත්වයක් දැක් වූ භික්ෂු පිරිස් වලටයී උදාහරණ වසයෙන් විනය පිටකය භාරදෙන ලද්දේ විනය පිළිබඳ අග්‍රස්ථානය හෙබ වූ උපාලි රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පරපුරටයී සූත්‍ර පිටකය භාරදී ඇත්තේ ධර්ම භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද

රහතන් වහන්සේගේ පිරිසටයි අභිධර්මය භාර දී ඇත්තේ ධර්ම සේනාපති සැරියුත් රහතන් වහන්සේගේ පරපුරටයි

දීස භාණක - මජ්ඣිම භාණක - සංයුක්ත භාණක - අංගුත්තර භාණකා ජාතක

භාණකට ධම්මපද භාණකට උභතෝ විභඛග භානකට මහා අරියවංස භාණක ආදී වසයෙන් මෙම ශිෂ්‍ය පරම්පරා දිගින් දිගටම පිරිසිඳු බුද්ධ ධර්මය රැකගෙන ආහි මෙම භාණක පරම්පරාවල අවසාන පුරුක් ලංකාවේ විසූහි භාණක වසයෙන් ත්‍රිපිටක බුද්ධ වචනය කට පාඩමින් රැකගෙන ආ මෙම පිරිස් අතර සුතතනතිකා - විනයධරා - අභිධම්මිකා - ධම්මධරා අට්ඨකථිකා - තිපිටකා - වතුනිකායිකා ආදී වශයෙන්ද ඒ ඒ ධර්ම කොටස් කට පාඩමින් ගෙන ආ හිඤ්ඤන් වහන්සේලා වූහි

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව දඹදිව ථේරවාදාවරිය පරම්පරාවේ අවසාන පුරුක් වූ මොගගලි පුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේගේ පාදාවනන අග්‍ර ශිෂ්‍යයා වූ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් සංගාහිත ථේරවාදී බුද්ධ ධර්මය ලක්දිවට ගෙන ආහි

ථේරවාද -

ථේර යනුවෙන් හැඳින්වෙන පිරිස වැඩිමහල්ලන් ස්ථවිරයන් වසයෙන් ගැනේ එනම් වැඩිමහල්ලන්ගේ ආයතනයට ථේරවාදයට අයත් සාමාජිකයෝයි මෙහි ථේර යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ප්‍රථම ද්විතීයට සංගායනාවලට සහභාගි වූ මහා කාශ්‍යපට උපාලි - යසට ආදී වූ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් සංගායනා කළ පාලි ධර්මය ථේරවාද නම් වේ “දෙව සඛගීතයෝ ආරුළුහ පාලියේ වෙසු ථේරවාදො-ති බෙදිතබබං - සාහිමහා කසසප භුතීතං මහා ථේරානං වාදතතා ථේරවාදකොති වුවවති” යනුවෙන් සරසු දීපනී ටීකාවෙහි එයි ථේරිකා යනුවෙන් හඳුන්වන ථේරවාදීහු මගධ්‍ය සහ ජජයිනිය මූලස්ථාන කර ගත්හි මෙයින් ලංකාවට පැමිණියේ උජ්ජයිනී ශාඛාවයි ථේරවාද ශාසනයේ පීතෘවරු වූවෝ පෝරාණයෝ වෙති පෝරාණයෝ වූකලි සම්භාවනීය ආචාර්ය පිරිසක් වූ අතර ථේරවාද ශාසනය ඇතිවීමේදී හා තහවුරු කිරීමෙහි දී වැදගත් තැනක් ගත් බව පෙනේ

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව මිහිඳු හරහතන් වහන්සේ විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද්දේ ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයයි මහින්දාගමනයෙන් පසුව ලංකාවේ ශ්‍රී ලාංකික හිඤ්ඤ පිරිසක් ඇති වූහි උන්වහන්සේලා ඒ ත්‍රිපිටකය හදාළහි සිංහලෙන් අටුවා උයූහි දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ ප්‍රධාන අමාත්‍යයකු වූ අරිට්ඨ පෑවිදි වී රහත්වැ උන්වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් දේවානම් පියතිස්ස රාජ සමයේ (ක්‍රි.පූ 247-207) දී ලංකාවේ පළමුවන සංගායනාව කර ඇති මෙම සංගායනාවට සැටදහසක් රහතන් වහන්සේලා සහභාගි වූ බව සඳහන්යි සත්දෙනෙකුගේ යුත් ශිෂ්‍යහු ශිෂ්‍ය පරම්පරාවට අනුව මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ශිෂ්‍යයා වූයේ අරිට්ඨ තෙරුන්යි අනුරාධපුරයෙහිට ථූපාරාමයේ මෙම සංගායනාව පවත්වා ඇති

ධර්මශෝක රජුගේ මෙහෙයවීමෙන් ලංකාවට බුදු සමය ගෙන ආ මිහිඳු හිමියන් උදෙසා අනුරාධ පුරයෙහි ඉදි වූ ඉතා වැදගත් වූද ඉතා විශාල වූද ආරාමය මහා විහාරයයි මෙම විහාරයෙහි වැඩ සිටි හික්කුන් වහන්සේලා සමාක් දෘෂ්ටික ථේරවාදීහු වූහී ථේරවාදය ආරක්ෂා වූයේ මෙම විහාරයේදීයි

ථේරවාදී බුද්ධශාසනයට ආ බලපෑම්

ථේරවාදී බුද්ධශාසනය කෙරෙහි වරින්වර යම් යම් මතවාදිවල බලපෑම් ද ඇතිවීයී එයින් එකක් නම් බුදුන් අතිමානුෂිකයයි විශ්වාස කළ ලෝකෝත්තර වාදයයි ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘවරුන්ගේ අභාවයෙන් පසුව අනුගාමිකයන් විසින් ඔහුගේ මිනිස් බව අමතක කොට ඔහු දේවත්වයෙන් සැලකීම ස්වාභාවිකයි ඔවුන් එසේ කරන්නේ ශාස්තෘවරයා කෙරෙහි දැඩි භක්තිය නිසායි එහෙත් ථේරවාදීහු ඒ අතින් වැඩිදුර ගියේ නැති ඔවුන් බුද්ධ කාය දෙස යථා තත්වයෙන් බැලූ බව පෙනේ එයට අමතරව වෛකුලයවාදය නිලපට දර්ශනට ගුළහවාද ආදී නම්වලින් ථේරවාද ක්‍රිපිටකයට අයත් නොවූ විශේෂාංග බිහි වූවද ථේරවාද බුදු සමය විසින් ඒවා බැහැර කරන ලදී මේ ආදී වසයෙන් වෛකුලය වාදීන්ගෙන් ඇතිවුණු නොයෙක් උපද්‍රව වලින් ථේරවාදය මහා විහාරික හික්කුන් විසින් බලවත් දුෂ්කරතා මැද ආරක්ෂා කරන ලදී අන්‍යවාදී ධර්මයන් ථේරවාදයට ඇතුල්වනු වළක්වනු සඳහා ථේර වාදීහු හැම අයුරින්ම සටන් කළහී මහාසේන රාජ්‍ය සමයේදී මෙම සටහන ප්‍රකටව කෙරුණු විට ථේරවාදීහු ජය ගත්හී මෙම මහා විහාරය පිළිබඳව කීර්තිරාවය හැම තැනම පැතිර පැවතිණී නිර්මල ධර්මය ලබා ගැනීම සඳහා විදේශිකයෝ ලංකාවට ආහි විශාබ පිතිමල්ලට බුද්ධ ඝොෂ යන අය ඉන් සමහරෙකී

පොඤ්ඤා සංගීතිය

මිහිඳු හිමියන් විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද ක්‍රිපිටක ධර්මය වසර හාරසියයක් පමණ කට පාඩමින් පැමිණි මහා විහාරික හික්කුන් වහන්සේලා ඒ පිරිසිදු ථේරවාදය පරපුරෙන් පරපුරට ගෙනයාමේ උදාර වූ ද පවිත්‍ර වූද චේතනාවෙන් බුද්ධ වර්ෂ 440-454 අතර කාලයේ වළගම්බා රජු දවස පොත්වල ලියවීයී වළගම්බා රජු දවස ලේඛනාරූඪ කළේ රජගහ - වේසාලී - පාටලී පුත්‍ර - නගරවල පැවැත් වූ ධර්ම සංගායනාවන් හි දී තෝරා බේරාගෙන සංග්‍රහ කළ ක්‍රිපිටකයයි ලෝකයේ ප්‍රථම වරට සිංහල රහතුන් විසින් කරන ලද මෙම පොඤ්ඤා සංගීතියෙන් පසුවට බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් ඉතා උසස් විනය ධරයා වූ උපාලී තෙරුන්ගෙන් පැවත එන්නේ යයි සලකන ථේරවාදී පාලී ක්‍රිපිටකය සියමිට කාමිබෝජට බුරුම ආදී දකුණු දිග රටවල පැතිර ගියහී

වම්පා (වියට්නාමය)

ඉන්දු චීන අර්ධ ද්වීපයේ නැගෙනහිර ප්‍රාන්තයේ දකුණු කොටස වන වත්මන් වියට්නාමය ඇති අතීතයේ වම්පා නමින් හඳුන්වා ඇති බුදු සමය ක්‍රිවී 3 වැනිසිය වසේදී පමණ මෙහි තහවුරු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකියී ක්‍රිවී 605 දී වම්පා අග නගරය විනුන් විසින් ආක්‍රමණය කොට බෞද්ධ වස්තූන් විනයට ගෙනගිය බව චීන ලියවිලි වල සඳහන්ව ඇති මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ක්‍රිවී 7 වන සියවස ට පෙර වර්තමාන වියට් නාමයේ බුදු දහම ප්‍රචලිතව පැවති බවයි වම්පාහි බෞද්ධයන් පොදු

වසයෙන් ආර්ය සම්මිතිය නිකායට අයත් වූ අතර සර්වාස්ති නිකායේ ස්වල්ප දෙනෙකු ද සිටි බවයි ක්‍රිවී 8 වැනි සියවසේ ශිලා ලේඛනයකින් පෙනී යන්නේ වම්පානි මහායාන බුදු දහම බලවත්ව පැවැති බවත් සමහර රජවරුන්ගේ ද ආශීර්වාදය ලද බවත්යි පසු කාලයක දී මහායානයෙන් කැඩී ආ තන්ත්‍රයානය ද එහි වූ බව පැහැදිලියි

ක්‍රිවී 15 වන සියවසේදී උතුරේ අන්තම්චරුන් විසින් රට අල්ලා ගන්නාතෙක් මහායාන ස්වරූපයේ බුද්ධාගම වම්පානි (වියට්නාමයේ) ජීවමාන බලවේගයක් වියි පසුව වම්පානි පැරණි ආගම වෙනුවට චීන ස්වරූපයෙන් යුත් බුදු සමය එහි බලපවත්වා ඇති

වියට්නාම ජාතික භික්ෂු ඉන්ධන්ධ

වියට්නාම ජාතික ඉන්ධන්ධ භික්ෂුන් වහන්සේ වසර කීපයකට පෙර ලංකාවට වැඩමවා කෝට්ටේ සිරි ජයවර්ධනාරාමයේ වැඩ සිටිමින් සිංහල භාෂාව කියවීමටද පාලිභාෂාවද හදාරා ඇති බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් මුද්‍රිත බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සමූහය පරිශීලනය කළ මෙම භාමුදුරුවෝ පාලියෙන් ඇති ත්‍රිපිටකය සිංහලෙන් හදාරා වියට්නාමී භාසාවට පරිවර්තනය කර ඇති වියට්නාම ඉතිහාසය දෙසත් ත්‍රිපිටකයේ ඉතිහාසය දෙසත් බැලූ විට එය ඉතා වැදගත් ප්‍රාතිහාර්යමය කටයුත්තකි මුළු ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයම වියට්නාම බසට පරිවර්තනය කිරීම උන්වහන්සේගේ උත්සාහයයි බලාපොරොත්තුවයි එය එසේ වූ විට එය වර්තමාන වියට් නාමයේ සමයක් දෘෂ්ටිය ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ප්‍රචලිත වී ථේරවාදී බෞද්ධයන් ඇති වීමට හේතුවක් වනු ඇති ඒ අනුව වියට්නාම දේශයට ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ගෙන ගිය ධර්මදූතයා ඉන්ධන්ධ භික්ෂුව වසයෙන් වියට්නාම ඉතිහාසයේත් ලංකා ඉතිහාසයේත් ඉතිහාස ගතවනු නියතයි

උන්වහන්සේ ගේ චේතනාව උදාරතරයි අප්‍රතිහත ධෛර්යය විශ්මය ජනකයි උන්වහන්සේගේ මෙම සත් ක්‍රියාවට ලංකාවේත් - වියට්නාමයේත් බෞද්ධයෝ සහයෝගය දැක්විය යුතුයි වියට්නාමයට ථේරවාදය ගෙනයන ධර්ම දූතයා උන්වහන්සේ වන බැවිනි

උන්වහන්සේ ඉටාගත් කාර්යය නිරූපිතව ඉටු කරන්නට ආරෝග්‍ය සුවයත් ආර්ථික සම්පතත් ලැබේවායි ! ඉති සිතින් පත්මිහි

කිරම විමලජෝති ස්ථවිර
අධ්‍යක්ෂ
බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
නැදිමාල
දෙහිවල
2550 නිකිණි මස

LỜI TỰA

(Lời dịch Việt của bản tiếng Sinhala)

--ooOoo--

Đức Phật của chúng ta sau khi trải qua vô số kiếp thực hành các pháp toàn hảo và lần lượt tiếp nhận sự thọ ký của hai mươi bốn vị Phật tiền nhiệm rồi đã chứng quả Toàn Giác vào năm 623 trước Tây Lịch. Ngài đã thuyết giảng bài Pháp đầu tiên, tức là bài Kinh Chuyển Pháp Luân, ở tại Migadāya thành Bārāṇasī. Lời giảng dạy của đức Phật được biết đến với nhiều tên gọi: Giáo Pháp, Chánh Pháp, Pháp và Luật, Phạm Hạnh là một số tên gọi đã được nói đến. Đức Phật đã nói với vị trưởng lão Ānanda rằng: “Sau khi ta Niết Bàn, chính các Pháp và Luật đã được ta giảng dạy sẽ là thầy của các người.” Điều ấy có nghĩa là Giáo Pháp của đức Phật sẽ là kim chỉ nam cho các vị tỳ khưu tu tập. Tuy nhiên, ngay sau sự ra đi của đức Phật vị tỳ khưu tên Subhadda đã có quan điểm rằng: “Bởi vì đức Phật đã không còn, các đệ tử của Ngài có thể sống cuộc sống theo như ước muốn của mình.” Và còn có những vị tỳ khưu khác như Devadatta, Sunakkhatta, Ariṭṭha ngay lúc đức Phật còn tại tiền cũng đã có các suy nghĩ như vị tỳ khưu Subhadda.

Tuy nhiên, khi vấn đề liên quan đến Giáo Pháp của đấng Toàn Giác vừa mới nảy sinh, các vị A-la-hán hộ trì Giáo Pháp như Ngài Mahā Kassapa và Ngài Upāli đã nghĩ đến sự cần thiết của việc bảo vệ tính chất thuần khiết của Giáo Pháp. Do đó, vào ngày thứ hai của tháng thứ tư sau khi đức Phật Niết Bàn, cuộc Kết Tập lần thứ nhất đã được thực hiện với sự tham dự của năm trăm vị A-la-hán tại hang động Sattapaṇṇī dưới sự bảo trợ của đức vua Ajātasattu (A-xà-thế). Cuộc Kết Tập Giáo Pháp được tiến hành bởi các vị tỳ khưu Mahā-kassapa, Ānanda, Upāli, và các vị Thánh A-la-hán khác đã là nền tảng cho các cuộc kết tập về sau. Chú Giải đề cập rằng cuộc Kết Tập Giáo Pháp này đã được tất cả các vị tỳ khưu thừa nhận. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của năm trăm vị vì có liên quan đến các điều học nhỏ nhặt và ít quan trọng (khuddānukhuddakasikkhā). Giáo Pháp của đức Phật đã được phân chia thành Tạng (Piṭaka) trong cuộc kết tập này.

Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tổ chức vào khoảng một trăm năm sau lần thứ nhất vào thời trị vì của đức vua Kālasoka. Cuộc kết tập này dựa trên nền tảng của “Mười sự việc không được phép.” Các vị tỳ khưu xứ Vajjī đã ra sức vận động để hợp thức hóa mười sự việc xét ra có bản chất không đúng với Luật. Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã

được tiến hành bằng hình thức hội thảo giữa các vị tỳ khưu A-la-hán Sabbakāmi, Revata, Sālha, Ujjasobhita, Vāsabhagāmika, Sambhūta Sānavāsī, Yasa Kākaṇḍakaputta, và Sumana. Bảy trăm vị A-la-hán đã tham dự cuộc Kết Tập này. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhì này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của bảy trăm vị. Trong cuộc Kết Tập này, hai chương về Kết Tập ở Cullavagga (Luật Tiểu Phẩm), bài kinh Muṇḍarājasutta, Serissaka Vimānakathā Uttaravāda, Petavatthu, v.v... đã được công nhận vào Chánh Tạng Pāli.

Do sự xuất hiện của nhiều bộ phái, tính chất đúng đắn về giáo lý và sở hành của các bộ phái chính bị suy giảm, các vị tỳ khưu chân chánh đều lui vào rừng ở ẩn. Nhằm bảo vệ phẩm chất của Giáo Pháp đức Phật trong tình trạng này, vào khoảng hai trăm ba mươi năm sau thời kỳ đức Phật Niết Bàn cuộc Kết Tập lần thứ ba đã được tổ chức ở tại Āsokārāma do đức vua Asoka. Cuộc Kết Tập này đã được tiến hành bởi vị tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa cùng với một ngàn vị A-la-hán. Đặc biệt bộ Kathāvatthupakaraṇa đã được trùng tụng nhằm chỉnh đốn những sai lầm đang được thực hành bởi các bộ phái. Cuộc Kết Tập này đã hoàn tất sau chín tháng và đã được gọi là cuộc Kết Tập của một ngàn vị.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Tạng Luật đã được duy trì do các vị tỳ khưu thuộc nhóm của vị Thánh A-la-hán Upāli, Tạng Kinh gồm có Trường Bộ do nhóm của ngài Ānanda, Trung Bộ do nhóm của ngài Sāriputta, Tương Ứng do nhóm của ngài Kassapa, Tăng Chi do nhóm của ngài Anuruddha, và Tạng Vi Diệu Pháp do nhóm của ngài Sāriputta .

Sự thành lập các nhóm trì tụng (bhāṇaka):

Sau Cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Giáo Pháp đã được phân chia thành nhiều phần và các phần chính yếu đã được giao cho các vị tỳ khưu tinh thông về lãnh vực ấy có nhiệm vụ duy trì và phổ biến. Một số nhóm trì tụng chính là nhóm Trì Tụng Trường Bộ (Dīghabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Trung Bộ (Majjhimbhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tương Ứng (Saṃyutta-bhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tăng Chi (Aṅguttarabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Bốn Sanh (Jātakabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Pháp Cú (Dhammapadabhāṇaka), nhóm Trì Tụng hai Bộ Luật (Uḥhato Vibhaṅgabhāṇaka), nhóm Trì Tụng bộ Đại Sử về Thánh Nhân (Mahā Ariyavaṃsa), v.v... Các vị đệ tử này đã làm phong phú và gìn giữ Giáo Pháp bằng phương tiện trùng tụng bằng trí nhớ. Nhóm cuối cùng của các vị trì tụng này đã sống tại Sri Lanka. Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, Giáo Pháp của đức Phật đã được truyền sang Sri Lanka do

công của Trưởng Lão Mahinda là vị đệ tử của ngài tỳ khuu A-la-hán Moggaliputta Tissa.

Theravāda: Ý nghĩa của từ “Thera” là “Trưởng Lão.” Các thành viên của Theravāda là các vị trưởng lão. Các vị tỳ khuu Mahākassapa, Upāli, Yasa, v.v... đã tham dự cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất và thứ nhì đã trùng tụng Chánh Tạng, và các lời trùng tụng ấy được gọi là Theravāda. Sớ giải tên Sāratthadīpanī Tīkā có đề cập rằng: “Sabbam theravādanti dve saṅgītiyo āruḥhā pāliyevettha “theravādo”ti veditabbā. Sā hi mahākassapapabhutīnaṃ mahātherānaṃ vādattā “theravādo”ti vuccati.” Các vị Theravāda còn được gọi là Therika (thuộc về các vị Trưởng Lão). Các vị này sống chủ yếu ở Magadhya và Ujjayini. Trong số các vị này, nhóm Ujjayini đã đến Sri Lankā. Các vị trưởng thượng “Porāṇa” của Giáo Hội Theravāda là những vị thầy lỗi lạc và đã đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thành lập Giáo Hội Theravāda.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, ngài tỳ khuu Mahinda đã đem Tam Tạng của Theravāda đến xứ sở Sri Lanka và đã chuyển hóa được rất đông người xuất gia theo Phật Giáo. Các vị ấy đã học tập Tam Tạng và đã viết Chú Giải bằng tiếng Sinhala. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp đầu tiên ở Sri Lanka đã được thực hiện bởi vị tỳ khuu A-la-hán Ariṭṭha trước đây là vị quan đại thần của đức vua Devānampiya Tissa (247-207 trước Tây Lịch). Đã có sáu mươi ngàn vị A-la-hán tham dự. Tỳ khuu Ariṭṭha chính là vị đệ tử đầu tiên của ngài Mahinda. Cuộc Kết Tập đã được tổ chức tại tu viện Thūpārāma ở Anurādhapura.

Tu viện Mahā Vihāra đã được xây dựng cho ngài Mahinda và đã có một vị trí vô cùng lớn lao và quan trọng đối với Giáo Hội Theravāda. Lúc bấy giờ đã xảy ra nhiều sự kiện có liên quan đến lời Giáo Huấn của đức Phật, sự kiện Lokuttaravāda là một. Mặc dầu có nhiều khó khăn phải đối phó nhưng các vị tỳ khuu ở Mahā Vihāra đã bảo vệ được sự thuần khiết của Giáo Pháp và đã được khắp nơi biết tiếng. Do đó, nhiều người ngoại quốc đã đến Sri Lanka để tiếp thu Phật Giáo, trong đó có Visākha, Pītimalla, Buddhaghosa, v.v...

Sự Kết Tập thành sách:

Tam Tạng Giáo Pháp do Ngài Mahinda đem đến và giảng dạy cho các vị tỳ khuu ở Mahā Vihāra đã được duy trì bằng trí nhớ trong bốn trăm năm. Vào thời trị vì của đức vua Vaḷagamba (440-454 theo Phật Lịch), Tam Tạng đã được ghi lại thành các tập sách. Sau đó, Tam Tạng Pāli này đã được truyền sang các nước như là Thái Lan, Cambodia, và Miến Điện.

Champa (Việt Nam):

Được biết Champa là vùng đất ở về phía đông nam của bán đảo Đông Dương, hiện nay là Việt Nam. Điều được phỏng đoán là triết học Phật Giáo đã được thiết lập tại xứ này vào khoảng thế kỷ thứ 3 sau Tây Lịch. Vào khoảng năm 605 sau Tây Lịch, thủ đô Champa đã bị chiếm đóng bởi người Trung Quốc và họ đã du nhập Phật Giáo vào Trung Quốc; điều này được ghi lại trong văn kiện của Trung Quốc. Điều rõ rệt là Phật Giáo đã được phổ biến tại Việt Nam trước thế kỷ thứ bảy sau Tây Lịch và Phật Giáo Champa là chánh yếu và được liệt kê vào bộ phái Arya Sammiti là một nhóm nhỏ thuộc bộ phái Sravasti. Tư liệu của thế kỷ thứ tám sau Tây Lịch được ghi lại trên bia đá chứng tỏ rằng Phật Giáo Mahāyāna đã hiện diện ở Việt Nam và Tantrayāna phát xuất từ Mahāyāna cũng có mặt.

Vào thế kỷ thứ 15 sau Tây Lịch, người Annam ở phía bắc đã kiểm soát xứ sở và Phật Giáo mang đặc điểm của Mahāyāna đã có sự tác động. Về sau, Phật Giáo mang đặc điểm của Trung Quốc đã tác động đến xứ sở này thay vì Phật Giáo Champa trước đây.

Vị tỳ khuu Indacanda người Việt Nam đã đến Sri Lanka trong những năm gần đây và đang ngụ tại tu viện Sri Jayawardhanaramaya khu vực Kotte. Vị này đã học Pāli và đã sử dụng Tam Tạng Pāli ấn bản Buddha Jayanti do Buddhist Cultural Centre ấn hành. Vị này đã học Tam Tạng và sau đó dịch sang tiếng Việt Nam. Khi xem xét đến lịch sử của nước Việt Nam và lịch sử của Tam Tạng, chúng tôi nhận thấy rằng sự nỗ lực và ước nguyện thực hiện Tam Tạng Song Ngữ của vị này thật là phi thường. Nếu việc làm ấy được thành tựu thì sự hiểu biết về Tam Tạng của Theravāda ở Việt Nam sẽ được phổ biến và Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam sẽ thêm phần phát triển. Khi ấy, vị tỳ khuu Indacanda sẽ là người sứ giả có công đóng góp cho sự hoằng Pháp của Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam và điều này sẽ được ghi nhận bởi lịch sử của hai nước, Việt Nam cũng như của Sri Lanka.

Ý định của vị tỳ khuu này thật lớn lao, và sự nỗ lực của vị này thật đáng khâm phục. Chư Phật tử sống ở Sri Lanka và Việt Nam hãy nên hỗ trợ vị tỳ khuu Indacanda trong công việc dẫn thân này.

Chúng tôi phúc chúc cho vị tỳ khuu Indacanda được sức khỏe, sống lâu, và đạt đến sự thành công đối với điều ước nguyện của mình.

Venerable Kirama Wimalajothi
Giám Đốc Buddhist Cultural Centre
Nedimala, Dehiwala, Sri Lanka
Tháng Nikini 2550.

Ministry of Religious Affairs

--ooOoo--

Ngày 24 tháng 05 năm 2006

Xác nhận rằng Tam Tạng song ngữ Pali và Sinhala ấn tống vào dịp lễ kỷ niệm Buddha Jayanthi lần thứ 2550 là chính xác về phần Pali văn. Phần Pali văn được phiên âm sang mẫu tự Roman có giá trị tương đương về nội dung so với văn bản gốc bằng mẫu tự Sinhala.

B. N. Jinasena
Thư Ký
Chánh văn phòng

Địa Chi: 115 Wijerama Mawatha, Colombo 07, Sri Lanka

Office: 94-11-2690896

Fax: 94-11-2690897

Deputy Minister: 94-11-5375128, 94-11-2690898

Secretary: 94-11-2690736

THÀNH PHẦN NHÂN SỰ:

CỐ VẤN DANH DỰ:

Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera
President of the Thimbirigasyaya Religious Association
“Sasana Arakshaka Mandalaya”
Tu Viện Trưởng Tu Viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo

CỐ VẤN THỰC HIỆN:

Ven. Kirama Wimalajothi Nāyaka Mahāthera
Giám Đốc nhà xuất bản Buddhist Cultural Centre

CỐ VẤN VI TÍNH:

Ven. Mettāvihārī (Đan Mạch)
Ban điều hành Mettānet Foundation
(www.metta.lk)

ĐIỀU HÀNH TỔNG QUÁT:

Tỳ Khuru Indacanda

PHỤ TRÁCH PHIÊN DỊCH:

- Tỳ Khuru Indacanda (Trương Đình Dũng)
- Tỳ Khuru Brahmāpalita (Thạch Long Thịnh)

PHỤ TRÁCH PHIÊN ÂM:

- Ven. CandraBangsha (Bangladesh)

PHỤ TRÁCH VI TÍNH:

- Tỳ Khuru Đức Hiền (Nguyễn Đăng Khoa)

TIPITAKAPĀḲI - TAM TẠNG PĀḲI

Piṭaka	Tạng	Tên PāḲi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.
V I N A Y A	L U Ậ T	PārājikapāḲi	Phân Tích Giới Tỳ Khuru I	01
		PācittiyapāḲi bhikkhu	Phân Tích Giới Tỳ Khuru II	02
		PācittiyapāḲi bhikkhunī	Phân Tích Giới Tỳ Khuru Ni	03
		MahāvaggapāḲi I	Đại Phẩm I	04
		MahāvaggapāḲi II	Đại Phẩm II	05
		CullavaggapāḲi I	Tiểu Phẩm I	06
		CullavaggapāḲi II	Tiểu Phẩm II	07
		ParivārapāḲi I	Tập Yếu I	08
		ParivārapāḲi II	Tập Yếu II	09
S U T T A N T A	K I N H	Dīghanikāya I	Trường Bộ I	10
		Dīghanikāya II	Trường Bộ II	11
		Dīghanikāya III	Trường Bộ III	12
		Majjhimanikāya I	Trung Bộ I	13
		Majjhimanikāya II	Trung Bộ II	14
		Majjhimanikāya III	Trung Bộ III	15
		Saṃyuttanikāya I	Tương Ứng Bộ I	16
		Saṃyuttanikāya II	Tương Ứng Bộ II	17
		Saṃyuttanikāya III	Tương Ứng Bộ III	18
		Saṃyuttanikāya IV	Tương Ứng Bộ IV	19
		Saṃyuttanikāya V (1)	Tương Ứng Bộ V (1)	20
		Saṃyuttanikāya V (2)	Tương Ứng Bộ V (2)	21
		Aṅguttaranikāya I	Tăng Chi Bộ I	22
		Aṅguttaranikāya II	Tăng Chi Bộ II	23
		Aṅguttaranikāya III	Tăng Chi Bộ III	24
		Aṅguttaranikāya IV	Tăng Chi Bộ IV	25
		Aṅguttaranikāya V	Tăng Chi Bộ V	26
		Aṅguttaranikāya VI	Tăng Chi Bộ VI	27

Piṭaka	Tạng	Tên Pāḷi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.
S U T T A N T A	K I N H	K Khuddakapāṭha	Tiểu Tụng	28
		H Dhammapadapāḷi	Pháp Cú	-
		U Udānapāḷi	Phật Tự Thuyết	-
		D Itivuttakapāḷi	Phật Thuyết Như Vậy	-
		D Suttanipāṭapāḷi	Kinh Tập	29
		A Vimānavatthupāḷi	Chuyện Thiên Cung	30
		K Petavatthupāḷi	Chuyện Nga Quỷ	-
		A Theragathāpāḷi	Trưởng Lão Kệ	31
		N Therīgāthāpāḷi	Trưởng Lão Ni Kệ	-
		I Jātakapāḷi I	Bổn Sanh I	32
		K Jātakapāḷi II	Bổn Sanh II	33
		Ā Jātakapāḷi II	Bổn Sanh III	34
		Y Mahāniddesapāḷi	(chưa dịch)	35
		A Cullaniddesapāḷi	(chưa dịch)	36
		* Paṭisambhidāmagga I	(chưa dịch)	37
		* Paṭisambhidāmagga II	(chưa dịch)	38
		A Apadānapāḷi I	(chưa dịch)	39
		T Apadānapāḷi II	(chưa dịch)	40
		I Apadānapāḷi III	(chưa dịch)	41
		Ē Buddhavaṃsapāḷi	Phật Sử	42
		U Cariyāpiṭakapāḷi	Hạnh Tạng	-
	Nettipakaraṇa	(chưa dịch)	43	
	B Peṭakopadesa	(chưa dịch)	44	
	Ō Milindapañhāpāḷi	Mi Tiên Vấn Đáp	45	
A B H I D H A M M A	V I D U P H P	Dhammasaṅganipakaraṇa	Bộ Pháp Tự	46
		Vibhaṅgapakaraṇa I	Bộ Phân Tích I	47
		Vibhaṅgapakaraṇa II	Bộ Phân Tích II	48
		Kathāvatthu I	Bộ Ngữ Tông I	49
		Kathāvatthu II	Bộ Ngữ Tông II	50
		Kathāvatthu III	Bộ Ngữ Tông III	51
		Dhātukathā	Bộ Chất Ngữ	-
		Puggalapaññattipāḷi	Bộ Nhân Chế Định	52
		Yamapakaraṇa I	Bộ Song Đối I	53
		Yamapakaraṇa II	Bộ Song Đối II	54
		Yamapakaraṇa III	Bộ Song Đối III	55
		Patthānapakaraṇa I	Bộ Vị Trí I	56
Patthānapakaraṇa II	Bộ Vị Trí II	57		
Patthānapakaraṇa III	Bộ Vị Trí III	58		

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

BUDDHAVAMSA PĀḶI

&

CARIYĀPIṬAKA PĀḶI

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

PHẬT SỬ

&

HẠNH TẠNG

Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbaṃ: ‘Addhā idaṃ tassa bhagavato vacanaṃ, tassa ca therassa suggahitaṃ’.

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thì điều kết luận có thể rút ra ở đây là: “Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thu đúng đắn.

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LỜI GIỚI THIỆU

--ooOoo--

Buddhavaṃsa (Phật Sử) và Cariyāpiṭaka (Hạnh Tạng) là hai tập Kinh cuối cùng Tiểu Bộ (Khuddakanikāya). Chú Giải của tập Kinh Buddhavaṃsa (Phật Sử) có tên là Madhuratthavilāsini được thực hiện do công của Ngài Buddhadatta và Chú Giải của tập Kinh Cariyāpiṭaka (Hạnh Tạng) có tên là Paramatthadīpanī do công của Ngài Dhammapāla. Cả hai tập Chú Giải đã được thực hiện vào khoảng cuối thế kỷ thứ 5 sau Công Nguyên.

Về nội dung, tập Kinh Buddhavaṃsa (Phật Sử) trình bày quá trình tu tập và chứng đạt quả vị Toàn Giác của đức Phật Gotama (Cồ Đàm), tức là đức Phật Thích Ca đang được chúng ta thờ phượng hiện nay. Duyên khởi của tập Kinh bắt đầu với việc đấng Phạm Thiên thỉnh cầu đức Phật Gotama thuyết Pháp qua đó giới thiệu sơ lược về quá trình tế độ chúng sanh của Ngài từ lúc chuyển vận Pháp Luân cho đến lúc quay trở về thành Kapilavatthu để tế độ đức vua cha Suddhodana (Tịnh Phạn). Lúc ấy, ở bờ sông Rohiṇī Ngài đã sử dụng thần thông làm hiện ra con đường kinh hành được trang hoàng bằng châu báu ở trên không trung. Cũng vào lúc đó, ngài Sārīputta đang đứng ở núi Gijjhakūta (Linh Thú) tại thành Rājagaha (Vương Xá), tuy khoảng cách xa đến hàng trăm cây số, nhưng ngài Sārīputta vẫn có thể chiêm ngưỡng được đức Phật. Kế đó, ngài Sārīputta cùng năm trăm vị A-la-hán trong đó có các ngài Moggallāna, Mahākassapa, Anuruddha, Upāli, Puṇṇa đã dùng thần thông bay đến bên đức Phật để hỏi đức Phật về công hạnh nào đã được thực hiện trong quá khứ khiến Ngài có được oai lực cao quý như thế. Bằng trí tuệ hướng về các kiếp sống trước đây, đức Phật đã giảng giải về lịch sử của chư Phật nhằm mục đích đem lại điều lợi ích cho chư thiên và nhân loại.

Trong tập Kinh này, tên của hai mươi tám vị Phật Toàn Giác thuộc thời quá khứ đã được đề cập đến nhưng chỉ trình bày sử liệu của hai mươi lăm vị từ đức Phật Dīpaṅkara, là vị đầu tiên đã ban lời chú nguyện cho đức Bồ Tát Sumedha, cho đến đức Phật Gotama tức là Phật Thích Ca thời hiện tại gồm các chi tiết như sau: Thời điểm của vị Phật tính theo kiếp (*kappa*), tên của vị Phật, số lần của sự lãnh hội (*abhisamaya*), số lần của các cuộc hội tụ (*samāgama*), tên của thành phố, cha và mẹ, thời gian sống tại gia, tên của ba tòa lâu đài, số lượng người nữ hầu hạ, tên vợ, tên con trai, bốn điều báo hiệu, phương tiện di chuyển lúc ra đi, thời gian hành khổ hạnh, Phạm Thiên thỉnh cầu, địa điểm chuyển vận Pháp Luân, tên hai vị tỳ khưu Thinh Văn hàng đầu, tên vị thị giả, tên hai vị tỳ khưu ni Thinh Văn

hàng đầu, tên cội Bồ Đề, tên hai vị nam thí chủ hộ độ hàng đầu, tên hai vị nữ thí chủ hộ độ hàng đầu, chiều cao của đức Phật, hào quang, tuổi thọ của Ngài, việc tịch diệt Niết Bàn, bảo tháp và xá-lợi. Về phần bản thân đức Bồ Tát trong thời vị Phật ấy, có các sử liệu về nguồn gốc xuất thân, danh tánh, phẩm hạnh, hành động thù thắng đã được thực hiện, và lời chú nguyện của vị Phật đương thời.

Qua tập Kinh này, có một số điểm đáng được lưu ý như sau: Các vị Phật đều hiện khởi ở Jambudīpa (Ấn Độ). Đức Phật Gotama (Thích Ca) của chúng ta có nhiều điểm thua sút so với các vị Phật khác: Tuổi thọ ngắn nhất (80 năm), dài nhất là 100.000 năm của các vị Dīpaṅkara, Koṇḍañña, Anomadassī, Paduma, Padumuttara, Atthadassī, Dhammadassī, Siddhattha, Tissa. Thời gian hành khổ hạnh dài nhất (6 năm), ngắn nhất là 7 ngày của các vị Sobhita, Nārada, Padumuttara, Dhammadassī, Kassapa. Chiều cao, tuổi thọ, thời gian sống tại gia, hào quang phát ra đều thua sút tất cả các vị Phật khác. Về sự ra đi vĩ đại, trong số 25 vị Phật đã được trình bày chi tiết, có sáu vị sử dụng phương tiện voi, sáu vị khác sử dụng phương tiện cỗ xe, năm vị có cả đức Phật Gotama sử dụng phương tiện ngựa, bốn vị sử dụng phương tiện là tòa lâu đài, ba vị sử dụng phương tiện kiệu khiêng, và một vị đi bộ. Về xuất thân, chỉ có ba vị Phật xuất thân dòng Bà-la-môn là Kakusandha, Koṇāgamana, Kassapa, các vị còn lại đều xuất thân dòng Sát-đế-ly. Các yếu tố khác như là cội cây Bồ Đề, hành động thù thắng, số lần của các cuộc hội tụ, v.v... đều có sự khác biệt. Đặc biệt chương cuối cùng về việc phân chia xá-lợi của đức Phật Thích Ca chắc chắn là đã được thêm vào sau này, đặc biệt có nội dung phong phú hơn nếu so sánh với bài Kinh Mahāparinibbānasutta - Đại Bát-Niết-Bàn ở Trường Bộ.

Tập kinh thứ nhì là Cariyāpiṭaka (Hạnh Tạng) có tựa đề nêu bật được nội dung chứa đựng ở bên trong. Cụ thể tập Kinh này trình bày về 35 câu chuyện các tiền thân của đức Bồ-tát đã chuyên tâm thực hành các đức hạnh để đạt đến sự toàn hảo (*pāramitā*) của các đức hạnh ấy trong thời gian bốn a-tăng-kỳ và một trăm ngàn đại kiếp nhằm làm chín muồi quả vị Giác Ngộ. Nói về mười sự toàn hảo này, các dịch giả tiền bối đã dịch là mười pháp ba-la-mật hay thập độ. Điều đáng ngạc nhiên trong tập Kinh này là chỉ có bảy sự toàn hảo được đề cập đến thay vì mười, và số lượng các câu chuyện cho mỗi đức hạnh lại không thống nhất, không rõ do bị thất thoát trong việc truyền thừa hay là việc thực hiện tập Kinh chưa được hoàn tất. Sở dĩ chúng tôi có nhận xét như vậy vì tập Kinh này được chia làm ba chương: Chương I nói về bố thí có 10 chuyện, chương II nói về trì giới có 10 chuyện, và chương III bao gồm 15 chuyện còn lại: xuất ly 5 chuyện, quyết định 1 chuyện, chân thật 6 chuyện, từ ái 2 chuyện, và hành xả 1 chuyện. Muốn tìm hiểu rõ hơn về điểm này, chúng ta có

thể tham khảo chương Pakiṇṇakakathā thuộc Chú Giải của tập Kinh Cariyāpiṭaka (Hạnh Tạng) này vì có giảng đầy đủ về mười đức hạnh đồng thời có đầy đủ những chi tiết liên quan đến vị mong mỏi việc thực hành hạnh nguyện Bồ Tát (CpA. 276-332).

Xét về hình thức, hai tập Kinh Buddhavaṃsa (Phật Sử) và Cariyāpiṭaka (Hạnh Tạng) được thực hiện dựa theo lối trường thi (tương tự như thể *Mahā Kāvya* của ngôn ngữ Sanskrit) gồm nhiều câu kệ (*gāthā*) hợp thành. Mỗi câu kệ được ghi thành 2 dòng và được chia làm 4 *pāda*; thông thường mỗi câu kệ như vậy là một câu văn hoàn chỉnh về phương diện văn phạm.

Về kỹ thuật trình bày, tập Kinh Song Ngữ Pāli Việt này của chúng tôi được trình bày theo khuôn mẫu Tam Tạng Pāli-Sinhala, ấn bản Buddha Jayanti Tripitaka, của nước Sri Lanka (Tích Lan). Văn bản Pāli-Roman được trình bày ở đây đã được chúng tôi phiên âm lại từ văn bản Pāli-Sinhala của bộ Tam Tạng nói trên và đã giữ đúng theo số trang của văn bản gốc để tiện việc đối chiếu so sánh; tuy nhiên ở thư mục câu kệ Pāli, thư mục danh từ riêng, và thư mục từ đặc biệt các số trang trích lục đã được chúng tôi kiểm tra lại và bổ túc thêm. Riêng về phần Phụ Chú, trước đây chính là những cước chú đã được chúng tôi ghi lại trong quá trình phiên dịch nhưng do việc không thể trình bày trong khuôn khổ của trang Kinh bị hạn chế nên một số cước chú đành phải được tách ra và xếp thành mục Phụ Chú. Nhân đây, chúng tôi cũng xin thành tâm tán dương công đức của Ven. Mettāvihārī đã hoan hỷ cho phép chúng tôi sử dụng văn bản đã được phiên âm sẵn đang phổ biến trên mạng internet. Điều này đã tiết kiệm cho chúng tôi nhiều thời gian và công sức.

Về khía cạnh dịch thuật, cũng có một số điểm cần được nêu lên như sau: Về các thì của động từ, trong nguyên tác có nhiều hành động ở vào thời quá khứ nhưng lại được trình bày ở thì hiện tại và một vài hành động ở vào thời vị lai lại được trình bày ở thì quá khứ. Chúng tôi ghi lại các thì theo sát văn bản nghĩ rằng những điểm này dễ dàng nhận diện qua ngữ cảnh và không làm xáo trộn ý nghĩa. Bản tiếng Việt chúng tôi đã được phiên dịch trực tiếp từ nguyên bản Pāli của hai tập Kinh trên, một số từ dịch đã được dựa theo lời giải thích ở hai bản Chú giải Pāli là Madhuratthavilāsini và Paramatthadīpanī. Tuy có tham khảo bản dịch tiếng Anh của Cô I. B. Horner và bản dịch tiếng Sinhala ở Tam Tạng song ngữ của nước Sri Lanka nhưng lời dịch Việt này được ghi lại theo sự xét đoán của chúng tôi và không thể hiện quan điểm của hai bản dịch nói trên. Chúng tôi ghi lại lời dịch Việt theo tinh thần “hiểu văn bản như thế nào thì cố gắng ghi lại đúng như thế ấy;” đối với các bản văn cổ, chúng tôi không có tham vọng vươn đến các tiêu chuẩn phiên dịch cao hơn. Các sự sai sót

trong phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém. Tuy nhiên, điều khiến cho chúng tôi được hoan hỷ là chúng tôi đã tận dụng hết khả năng của bản thân cho công việc nghiên cứu, soạn thảo, và hoàn tất công việc in ấn tập Kinh này.

Trước khi chấm dứt, chúng tôi xin thành kính tri ân về sự nhiệt tâm hỗ trợ của hai Ngài Trưởng Lão: Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera đã quan tâm tạo điều kiện thuận tiện cho chúng tôi về mọi mặt, cũng như đã khuyến khích và cung cấp cho chúng tôi những văn bản Sinhala quan trọng, Ven. Kirama Wimalajothi Nāyaka Mahāthera trong cương vị giám đốc Buddhist Cultural Centre đã dành cho chúng tôi mọi ưu tiên về việc in ấn và đã hy sinh thời giờ quý báu của Ngài để viết phần Lời Tựa cho tập Kinh này. Không thể quên không đề cập đến Đại Đức Chánh Kiến là vị đã thường xuyên gợi ý đến chúng tôi những ý kiến đóng góp quý báu và những lời khích lệ chân thành, cũng như đã ra sức giải thích và vận động các thí chủ tham gia hỗ trợ. Nhân đây, chúng tôi cũng xin thành tâm ghi nhận công đức của các vị sau đây: Ông B. N. Jinasena, Thư Ký chánh văn phòng của Bộ Tôn Giáo Sri Lanka và Ông B. Nandasiri, quản trị viên của Buddhist Cultural Centre, phụ trách nhà sách chi nhánh tại Baudhaloka Mawatha, Colombo 07 đã nhiệt tình tiếp đón và cung cấp cho chúng tôi những thông tin cần thiết, chính hai vị là những người đã tạo nhân duyên cho chúng tôi quyết định tiến hành soạn thảo Bộ Tam Tạng Song Ngữ Pāli Việt này. Kế đến là các thí chủ tập thể và cá nhân đã nhiệt tâm hưởng ứng vào việc đóng góp tài chánh, đây là những người đã có công đức lớn tạo thành nền móng khởi đầu cho việc ấn tống Bộ Tam Tạng Song Ngữ Pāli - Việt này. Về phương diện in ấn, Ông Palita Liyanage quản trị viên phụ trách ấn loát của Buddhist Cultural Centre đã hướng dẫn và giúp đỡ cho chúng tôi trong mọi công việc về in ấn, và cuối cùng là các nhân viên nhà in của trung tâm đã dành mọi ưu tiên về kỹ thuật cũng như đã phối trí thời gian cho công việc ấn tống cuốn Kinh này được hoàn tất nhanh chóng. Mong sao phước báu ấy luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Phật Pháp.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo và ấn tống tập Kinh này được thành tựu đến tất cả chúng sanh. Nguyên cho hết thấy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút,
đêm rằm tháng bảy
ngày 08 tháng 08 năm 2006
Tỳ Khuru Indacanda (Trưởng đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāli:

- Machasaṃ. : Buruma Raṭa Chaṭṭhasaṅgāyanā Mudita Grantha
(Tặng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6).
Manupa. : Mahanuvara Pattiruppuvaṭa Ayat Puskoḷa Pot.
Mavi. : Madhuratthavilāsini - Buddhavaṃsa-aṭṭhakathā
(Chú Giải Phật Sử: Madhuratthavilāsini).
Nā. : Nāgarākṣara Mudita Grantha (Tặng Ấn Độ).
Pa. : Paramatthadīpanī - Cariyāpiṭaka-aṭṭhakathā
(Chú Giải Hạnh Tạng: Paramatthadīpanī).
PTS. : Pali Text Society (Tặng Anh).
Pu. : Aṭṭhakathāgata Puraṇapāthāntara.
Sīmu. : Sinhalaṅgāra Mudita Buddhavaṃsaya,
Cariyāpiṭakapāḷi (Tặng Tích Lan).
Syā. : Syāma (Nāy)akṣara Mudita Grantha
(Tặng Thái Lan).

Văn Bản Tiếng Việt:

- BvA. : Buddhavaṃsa-aṭṭhakathā (PTS) - Chú Giải Phật Sử.
CpA. : Cariyāpiṭaka-aṭṭhakathā (PTS) - Chú Giải Hạnh Tạng.
ND : Chú thích của Người Dịch.
PTS : Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)

MĀU TṬ PĀLI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ū එ e ඔ o

PHỤ ÂM

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ña
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ṭa	ඨ ṭha	ඬ ḍa	ඬ ḍha	ථ ṇa
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	ඞ ba	භ bha	ම ma

ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ ḷa	ං ṁ
ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khe	ඛො kho
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

කක kka	කඤ ඤ ñña	ත්‍ර tra	මඵ mpha
කඛ kkha	ණභ ṇha	දද dda	මඞ mba
කය kya	කඳව ṅca	දධ ddha	මභ mbha
ක්‍රී kri	කඳුඡ ṅcha	ද්‍ර dra	මම mma
කච kva	කඳුඡ ṅja	දච dva	මභ mha
කය ක්‍යා	කඳුකධ ṅjha	ධච dhva	යය, යය yya
කච khva	ටට ṭṭa	භභ nta	යභ yha
ගග gga	ටධ ṭṭha	භථ ntha	ලල lla
ගඝ gggha	ඬඬ ḍḍa	භඳ, ඳ nda	ලය lya
ඬඬ ṅka	ඬඬ ḍḍha	භධ ndha	ලභ lha
ග්‍ර gra	ණණ ṇṇa	භභ nna	චය vha
ඬඬ ṅkha	ණට ṇṭa	භභ nha	සස ssa
ඬග ṅga	ණධ ṇṭha	පප ppa	සම sma
ඬඝ ṅgha	ණඬ ṇḍa	පඵ ppha	සච sva
චච cca	භභ tta	ඞඞ bba	භම hma
චඡ ccha	භථ ttha	ඞභ bbha	භච hva
ඡඡ jja	භඵ tva	ඬු bra	ළභ ḷha
ඡක ජjha		මප mpa	

-ට ā ට i ට ī ට u ට ū ට- e ට-ට o

VĀN BĀN ĐÓI CHIẾU
PĀḶI - SINHALA & PĀḶI - ROMAN

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස
Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

පාණාතිපාතා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

අදින්නාදානා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

කාමෙසුමිච්ඡාවාරා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

මුසාවාදා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

සුරාමෙරසමජ්ඣපමාදට්ඨානා වේරමණී සික්ඛාපදං
සමාදියාමි
Surāmerayamajjhapaṃmādatṭhānā veramaṇī sikkhāpadaṃ
samādiyāmi.

Buddhavaṃsa visayasūci - Mục Lục Phật Sử

Ratanacaṅkamanakaṇḍo -	
Con Đường Kinh Hành Bằng Châu Báu	2 - 19
Sumedhakathā - Phần Nói về Sumedha	20 - 53
1 Dīpaṅkarabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Dīpaṅkara	54 - 59
2 Koṇḍaññabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Koṇḍañña	60 - 67
3 Maṅgalabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Maṅgala	68 - 75
4 Sumanabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Sumana	76 - 83
5 Revatabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Revata	84 - 91
6 Sobhitabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Sobhita	92 - 99
7 Anomadassibuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Anomadassī	100 - 107
8 Padumabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Paduma	108 - 113
9 Nāradabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Nārada	114 - 121
10 Padumuttarabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Padumuttara	122 - 129
11 Sumedhabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Sumedha	130 - 137
12 Sujātabuddhavaṃso -	
Lịch Sử Đức Phật Sujāta	138 - 145

13	Piyadassibuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Piyadassī	146 - 151
14	Atthadassibuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Atthadassī	152 - 157
15	Dhammadassibuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Dhammadassī	158 - 163
16	Siddhatthabuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Siddhattha	164 - 169
17	Tissabuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Tissa	170 - 177
18	Phussabuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Phussa	178 - 183
19	Vipassibuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Vipassī	184 - 191
20	Sikhībuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Sikhī	192 - 199
21	Vessabhūbuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Vessabhū	200 - 207
22	Kakusandhabuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Kakusandha	208 - 215
23	Koṇāgamanabuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Koṇāgamana	216 - 223
24	Kassapabuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Kassapa	224 - 233
25	Gotamabuddhavaṃso - Lịch Sử Đức Phật Gotama	234 - 239
	Buddhapakiṇṇakakaṇḍo - Chương Tổng Hợp về Chư Phật	240 - 243
	Dhātubhājanīyakathā - Giảng Giải về Việc Phân Chia Xá-Lợi	244 - 247

Cariyāpiṭaka visayasūci - Mục Lục Hạnh Tạng

I. Dānapāramitā - Sự Toàn Hảo về Bố Thí:

1. Akitticariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Akitti 250 - 253
2. Saṅkhacariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Saṅkha 252 - 253
3. Kurudhammacariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Kurudhamma 254 - 255
4. Mahāsudassanacariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Mahāsudassana 254 - 257
5. Mahāgovindacariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Mahāgovinda 256 - 257
6. Nimirājacariyaṃ -
Hạnh của Đức Vua Nimi 258 - 259
7. Candakumāracariyaṃ -
Hạnh của Hoàng Tử Canda 258 - 259
8. Sivrājacariyaṃ -
Hạnh của Đức Vua Sivi 260 - 263
9. Vessantaracariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Vessantara 262 - 273
10. Sasapaṇḍitacariyaṃ -
Hạnh của Con Thỏ Hiền Trí 274 - 277
Akittivaggo paṭhamo - Phẩm Akitti là phần thứ nhất.

II. Silapāramitā - Sự Toàn Hảo về Giới:

1. Mātuposakacariyaṃ -
Hạnh của Vị Nuôi Dưỡng Mẹ 278 - 279

2. Bhūridattacariyaṃ -	
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Bhūridatta	280 - 281
3. Campeyyanāgacariyaṃ -	
Hạnh của Con Rồng Campeyya	282 - 283
4. Cullabodhicariyaṃ -	
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Cullabodhi	282 - 285
5. Mahisarājacariyaṃ -	
Hạnh của Con Trâu Chúa	284 - 287
6. Rurumigarājacariyaṃ -	
Hạnh của Con Nai Chúa Ruru	286 - 289
7. Mātaṅgacariyaṃ -	
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Mātaṅga	290 - 291
8. Dhammadevaputtacariyaṃ -	
Hạnh của Thiên Tử Dhamma	290 - 293
9. Alīnasattacariyaṃ -	
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Alīnasatta	292 - 295
10. Saṅkhapālacariyaṃ -	
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Saṅkhapāla	294 - 297

Hatthanāgavaggo dutiyo - Phẩm Con Long Tượng là phần thứ nhì

III. Nekkhamma pāramitā - Sự Toàn Hảo về Xuất Ly:

1. Yudhañjayacariyaṃ -	
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Yudhañjaya	298 - 299
2. Somanassacariyaṃ -	
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Somanassa	298 - 303
3. Ayogharacariyaṃ -	
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Ayoghara	302 - 305
4. Bhisacariyaṃ -	
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Bhisā	304 - 305
5. Soṇapaṇḍitacariyaṃ -	
Hạnh của vị Hiền Trí Soṇa	306 - 307

IV. Adhiṭṭhāna pāramitā - Sự Toàn Hảo về Quyết Định:

6. Temiyapaṇḍitacariyaṃ -
Hạnh của vị Hiền Trí Temiya 308 - 311

V. Sacca pāramitā - Sự Toàn Hảo về Chân Thật:

7. Kapiṛājacariyaṃ -
Hạnh của con Khi Chúa 312 - 313
8. Saccatāpasacariyaṃ -
Hạnh của Đạo Sĩ Sacca 312 - 313
9. Vaṭṭapotakacariyaṃ -
Hạnh của Chim Cút Con 312 - 315
10. Maccharājacariyaṃ -
Hạnh của Vua Cá 314 - 317
11. Kaṇhadīpāyanacariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Kaṇhadīpāyana 316 - 319
12. Sutasomacariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Sutasoma 320 - 321

VI. Mettā pāramitā - Sự Toàn Hảo về Từ Ái:

13. Suvanṇasāmacariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Suvanṇasāma 322 - 323
14. Ekarājacariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Ekarāja 322 - 323

VII. Upekkhā pāramitā - Sự Toàn Hảo về Hành Xả:

15. Mahālomahaṃsacariyaṃ -
Hạnh của (Đức Bồ-tát) Mahālomahaṃsa 324 - 325
- Uddānagāthā - Bài Kệ Tóm Tắt 324 - 327

